

tăierea împrejur). Ou: «Să căutăm *ispășenie*» (mintuire—*cherchons le salut*)¹. «Voinic, al lui Hristos»². Il s'agit du slav. *воиникъ* «soldat—soldat, ostaș». Ou: «că sînteți blestemați și *procleți*»³. En slaven c'est *прокляты* «damnés—afurisiți, blestemați». Ou: «Isuse *năstăvitoare*»⁴...» (sl. *наставникъ* «maître—îndrumător, învățător»); «În toată *dihania* lui»⁵ (sl. *дыханіе* «être—ființă, fire»); «Și văzură toți *răpștiră* graindu»⁶ (sl. *рѣптати* «quereller— a cîrti, a se certa»); Ou: «să facă *pamety* morților»⁷ (sl. *память* — *souvenir* — pomenire, amintire). «Fariseii *morcotiră*»⁸ că era simbătă. (slav. *моркотати* — *murmurer* — a cîrti, a murmura). «Ce iaste *hrăboară* și mărturisire fără frică»⁹ (slav. *храбръ* — *brave* — viteaz, curajos). Ou: «Cu ce *prilăstescu* mișelamea, cu *săricuste* și cu alte multe»¹⁰ (sl. *прилѣстити* — *tromper* — a amăgi); «Șezînd dedereapta *silelor*»¹¹ (sl. *сила* — *la puissance*). Ou: «Pătru șăde afară și *postîmpi* cătră-nsul o roabă» (p. 374) (sl. *постѣпнѣти* — *avancer*, a înainta, a veni).

La forme phonétique de certains éléments du texte roumain confirme l'hypothèse que *Tîcul Evangheliilor* de 1564 dépend étroitement d'un original ou intermédiaire slave. Par exemple: «În *vrăhul* muntelui de Sinaia»¹² (sl. *връхъ*). Ou: «Să nu mergem la *crăcime* și să ne îmbătăm ca niște porci»¹³ (sl. *кръчма*). «Întru *ad* de năprasnă»¹⁴. L'adjectif est placé devant le substantif comme en slaven: «Smeriți-vă sub *tare* mina lui...»¹⁵.

Certains mots roumains prouvent également, par leur sens direct, un modèle slave, et pas hongrois. Par ex.: «Hristosū a fost *im(b)lătoriu* între noi și Dumnezeu». Il s'agit ici du slave *ходати* «mijlocitor», dérivé du verbe *ходити* «marcher», «a merge, a umbla». Ce mot était fréquent en slave de rédaction morave et russe carpathique. C'est toujours vers un original écrit en ce slave oriental du nord de la Transylvanie et du Maramureș que nous conduisent des expressions empruntées au hongrois comme *chip*, *hasnă* «profit, folos», *hăsnui* «profiter, a folosi», *marha* «fortune»¹⁶, qui sont courantes dans les parlers ukrainiens du Maramureș et de la Russie sous-carpathique. Par ex.: *кѣп*, *хоснокати*, *марга*. Par ex.: «N-am *hăsnuit* nemica omului»¹⁷. «Fiind *vătah* pe o sută de *voinici* (soldats) cu *marhă* cu bani»¹⁸. Întru un *chip*. «În ce *chip* văm dară noi sārba dumineca?»

¹ Coresi, *op. cit.*, p. 69; 442.

² Coresi, *op. cit.*, p. 423.

³ Coresi, *op. cit.*, p. 32, 72, 322.

⁴ Coresi, *op. cit.*, p. 277.

⁵ Coresi, *op. cit.*, p. 285.

⁶ Coresi, *op. cit.*, p. 288.

⁷ Coresi, *op. cit.*, p. 56.

⁸ Coresi, *op. cit.*, p. 164.

⁹ Coresi, *op. cit.*, p. 131.

¹⁰ Coresi, *op. cit.*, p. 72.

¹¹ Coresi, *op. cit.*, p. 373.

¹² Coresi, *op. cit.*, p. 373.

¹³ Coresi, *op. cit.*, p. 260.

¹⁴ Coresi, *op. cit.*, p. 362.

¹⁵ Coresi, *op. cit.*, p. 31.

¹⁶ Coresi, *op. cit.*, p. 92.

¹⁷ Coresi, *op. cit.*, p. 404.

¹⁸ Coresi, *op. cit.*, p. 104 et 161.